

HUR MÅNGA TAGGAR HAR IGELKOTTEN?

• Djur • Husdjur • Djur i Norden

Eleverna lär sig att berätta om djur, t.ex. om sina egna husdjur eller om djur som de är intresserade av eller skulle vilja ha. Temat är meningsfullt och eleverna pratar gärna om sina egna djur.

Läraren kan välja vilka djur tas upp, beroende på elevernas intresse. Om eleverna ska berätta om sina egna djur kan läraren göra en gloslista på husdjur och andra ord som behövs när man pratar om djur.

Nyttiga länkar

Svenska djur och växter är en kortlek med de vanligaste djur- och växtarterna i Sverige
<https://www.sigtuna.se/Barn--Utbildning/Grundskola/naturskolan/skafferiet/Material/Svenska-djur-och-vaxter/>

Folkhälsan har roliga textkort om djur

<https://www.folkhalsan.fi/spraklekar/>

- Para ihop djur och läten

<https://www.folkhalsan.fi/globalassets/barn/sprak/textkort/djurlaten-ny.pdf>

- Lär er om djurfamiljer

<https://www.folkhalsan.fi/globalassets/barn/sprak/textkort/djurfamiljen1.pdf>

Tips på lektionsaktiviteter

a) Kombinera bilder och motsvarande ord

Använd t.ex. "Svenska djur"-kortet. Vilka ord är bekanta eller lätta att gissa på grund av lånnord (t.ex. engelska eller tyska låneord)? *En kanin, en häst, en katt, en fisk, ett marsvin, en råtta, en hamster* osv... – visst verkar dessa ord bekanta på något vis? Diskutera med eleverna på finska.

b) Presentera ett vanligt djur

Eleverna bildar fem grupper. Varje grupp tar reda på vad de vanliga djuren (en katt, en hund, en häst, en ko, en tupp) heter på svenska och vilka ljud de ger ifrån sig. Katten jamar *mjau mjau*, hunden skäller *vov vov*, hästen gnäggar *gnägg gnägg*, kon råmar *muu muu*, tuppen gal *kuckeliku*. Grupperna får presentera sina djur. Diskutera tillsammans varför djurens läten är olika på olika språk. Mest beror det på att man upplever ljud annorlunda och skriver dem på olika sätt.

c) I skogen finns det många djur

I det här arbetet får eleverna bekanta sig med skogsdjuren t.ex. älgen, järven, lodjuret, vargen och björnen. Varje grupp väljer ett djur och fyller i ett faktablad (*) om djuret. Eleverna söker en bild på nätet eller ritar en bild och sedan tar reda på uppgifter om djuren. *Hur stort är det? Vad äter det? Var bor det? Vad annat kan ni berätta om det, t.ex. något roligt?* Faktabladen presenteras och ställs ut på väggen i klassrummet.

d) Berätta om ditt husdjur eller vilket djur du skulle vilja ha

Vad heter ditt djur? Hur gammalt är djuret? Vad äter djuret? Vad gör ni tillsammans? Sköter du djuret själv? Paret gissar vilket djur det är fråga om. Läraren kan kasta om diskussionen så att det är djuret själv som berättar om sitt liv och barnet som sköter det. Till och med djuren kan prata svenska!

e) En sång: Per Olsson han hade en bonnagård

Sök *Barnsånger på svenska: Per Olsson han hade en bonnagård* på YouTube. Titta och lyssna på sången ett par gånger med eleverna. Sjung med. Musik, rytm, rim och ramsor underlättar lärandet. Andra sånger som eleverna kan lyssna på är t.ex. *Oppochnervisan, Små Grodorna, Prästens lilla kråka, Arne Alligator, Bä bä vita lamm, Lille katt, Grisevisan...*

f) Öva orden genom lek

LEK: Ett skepp kommer lastat – Eleverna sätter sig i en ring på golvet och bestämmer tillsammans vad skeppslasten består av. Det kan vara till exempel mat, djur, växter, länder, kläder, fordon osv. Man kan kasta en boll, en mössa eller ett dylikt föremål som inte är skarpt, hårt eller stort. Den som börjar kastar bollen till någon och säger t.ex. *Ett skepp kommer lastat med hästar* om man har valt djur som last. Mottagaren kastar bollen till nästa och upprepar samma fras men byter bara last, till exempel med *rävar, björnar, ekorrar, katter, möss, ormar, igelkottar, maskar, fåglar, grodor* osv. Fortsätt så länge eleverna kommer på nya ord!

Kultur

Dalahästen

Vad är en dalahäst? Varifrån kommer den? Dalahästar är traditionella trähästar som tillverkats redan från 1700-talet. De kommer från Dalarna i Sverige, Mora. Ursprungligen var dalahästar barnens leksaker men numera säljs de som souvenirer. Sök mera information på nätet, det finns en lång rad av olika typer dalahästar, stora och små. Som kopieringsunderlag (*) finns en dalahäst som eleverna kan färglägga.

Djur i Norden

Djuren i Norden är ganska likartade. Diskutera vilka djur det finns i andra nordiska länder. Till exempel, var lever lunnefåglar, valar och Islandshästar?

Keskustelunaiheita

Millaista on hoitaa lemmikkiä? Oppilaat voivat kertoa omista kotieläimistään, he voivat esimerkiksi kertoa miksi on kivaa, kun on oma lemmikki tai esittää kuinka omaa kotieläintä hoidetaan. Jos oppilaalla ei ole omaa lemmikkiä, hän voi kertoa minkä lemmikin haluaisi tai kertoa ystävän tai sukulaisen lemmikistä. Jos ei voi pitää omaa lemmikkiä, voidaan myös keskustella siitä, miksi joillain ei voi olla kotieläimiä (allergiat, tilanpuute, kielletty taloyhtiössä, ajanpuute tms.) Kaikki voivat yrittää puhua ruotsiksi tai osittain ruotsiksi. Oppilaat voivat aloittaa esimerkiksi *Jag har en hund*, mutta koiran hoidosta voi kertoa suomeksi.

Integraatio muihin oppiaineisiin

Biologia: Jos tunnilla tehdään kuvia tai julisteita, oppilaat voivat kirjoittaa eläimen kuvan alle ruotsinkielisen (tai myös useammalla kielellä) eläimen nimen. Esillä olevat sanat jäävät hyvin mieleen. Visualisointi liittyy myös toiminnalliseen opetukseen.

Biologian ja kielten tunteja yhdistelemällä voidaan tehdä isompiakin projekteja ajankoh-taisiin aiheisiin liittyen. Tarkoituksena on syventää oppimista sekä opetettavasta aineesta (biologia) että kohdekielestä (ruotsista). Ison projektin tekeminen kehittää lisäksi oppilaiden omatoimisuutta ja tiedonhakutaitoja. Tällaisiin projekteihin voidaan yhdistää kirjasto-käyntejä tai vierailuja eläin- ja kasvitieteellisiin museoihin. Tietoa projekteihin voidaan hakea useammalla kielellä ja esim. Helsingin Luonnontieteellisessä museossa (Naturhistoriska centralmuseet) on tietoa suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Tietoa voi myös etsiä netistä ruotsinkielisillä hakusanoilla, jos vierailuja ei voida järjestää. Jos teemana on esimerkiksi dinosaurukset, voidaan etsiä tietoa seuraavista asioista: *Är det säkert att dinosaurier fanns och hur kan vi veta det? När levde dinosaurier? Hur såg de ut? Hur stora eller små var de? Vad åt dinosaurier? Hur försvarade de sig? Hur gamla blev de? Varför dog de ut? Vilka olika dinosaurier fanns det?*

Teemaan voidaan perehtyä myös videoiden tai elokuvien avulla. Lisäksi Luonnontieteellisen museon kotisivuilta (<https://www.luomus.fi/sv>) löytyy kivoja tehtäviä oppilaille ja ohjeita opettajalle. Sivut ja tehtävät ovat sekä suomeksi että ruotsiksi. Vieraalla kielellä voidaan käydä läpi helpohkoja juttuja, lukuja, mittoja, ajanjaksojen nimiä. Luonnontieteellinen museo on kehittänyt näyttelyitä ja ohjelmatarjontaa opetussuunnitelman perusteita vastaavaksi. Tehtävät on myös suunniteltu niin, että ne kehittävät tiedonhakutaitoja, luokittelua, tiedon jäsentelyä jne.

Projektiin liittyviä vierailuja kannattaa työstää kokonaisuuksina, jolloin asiaan perehdytään ennen vierailua ja vielä vierailun jälkeen. Projektit ja vierailut yleensä lisäävät oppilaiden myönteistä asennetta opittavia asioita kohtaan.

(*)

DJURET _____

1. Hur ser djuret ut? (Utseende, storlek, färg...)

2. Var lever djuret?

3. Vad äter djuret?

4. Annat som ni vill berätta:

(*)

